

Les conseqüències econòmiques d'un Estat propi a Catalunya (Informe elaborat el novembre de 2012)

Barcelona, 1 de juliol de 2019.- El Gabinet d'Estudis Econòmics de la Cambra de Barcelona va elaborar entre els anys 2012 i 2014 una sèrie d'informes analitzant l'impacte econòmic que podria representar la constitució d'un Estat propi a Catalunya –sempre sota la hipòtesi de permanència dins del marc de les institucions europees.

El primer informe es va elaborar el novembre del 2012 i va servir com a base per a la redacció de dos estudis posteriors, més aprofundits, que es van presentar als mitjans en roda de premsa:

- *El sector públic a Catalunya i Espanya: impacte econòmic de diferents escenaris polítics* (28 de març de 2014)
- *El sector empresarial a Catalunya i Espanya: Impacte econòmic de diferents escenaris polítics* (5 de juny de 2014)

L'informe del 2012, no publicat, es va presentar com a document de treball a la Taula de Política Econòmica de la Cambra, sota el títol *Conseqüències econòmiques d'un Estat propi a Catalunya* i, tot i el temps transcorregut des de la seva elaboració, representa un bon resum de la qüestió.

Principals conclusions

L'informe comença amb un primer apartat en què es tracta breument el marc polític on s'inscriuen les conseqüències econòmiques de la transició cap a l'Estat propi corresponent al moment de la redacció, seguit del cos principal del document amb l'anàlisi de l'impacte econòmic i un capítol final de conclusions.

Es parteix de la base que la comparació entre els beneficis potencials del projecte d'Estat propi i els costos associats amb la ruptura de l'*status quo*, més la prima de risc del període transitori, implica un judici de valor polític. Entre d'altres raons, perquè el grau d'aversion al risc i la comparació entre costos presents i beneficis futurs depenen de preferències subjectives. El judici de valor polític correspon només als ciutadans i als seus representants, no a una institució com la Cambra, que és representativa dels interessos econòmics i empresarials. Per tant, en aquest document s'evita tractar la qüestió de la sobirania com a hipòtesi que pugui ser validada o rebutjada com a resultat d'una anàlisi cost-benefici. El document es limita a analitzar els diferents aspectes econòmics de la transició i constitució d'un Estat propi a Catalunya, utilitzant arguments fonamentats i contrastables, a partir dels quals cadascú es pugui formar la seva pròpia opinió.

Per Estat propi s'entén qualsevol fórmula jurídica i política que el poble de Catalunya decidís adoptar, validada pel Parlament. El mínim comú denominador de les diferents fórmules que encaixarien en el concepte d'Estat propi és el principi de bilateralitat en les relacions amb altres entitats polítiques, en el marc de les institucions europees. En el límit, l'Estat propi seria un estat independent en el marc europeu. Però també serien Estat propi altres fórmules que respectin el principi de la plena bilateralitat.

Per exemple: un Estat propi es podria constituir en base a una hisenda pròpia (recaptació i gestió dels recursos fiscals que s'originen en el territori) i plenes competències sobre la planificació, el finançament i la gestió de les infraestructures (entre d'altres àrees on Catalunya podria assumir plenes competències). Les conseqüències econòmiques poden variar molt en funció de quina fórmula s'acabi adoptant.

L'estudi conclou que el projecte d'una Catalunya amb Estat propi dins de la Unió Europea implica riscos econòmics significatius a curt termini –sobretot els derivats d'un possible augment de la percepció d'inseguretat jurídica durant el període transitori– però a més llarg termini pot representar una oportunitat per dur a terme unes polítiques públiques millor finançades i més ajustades als interessos específics de Catalunya.

Amb un Estat propi que fos prou àgil i eficient Catalunya tindria més possibilitats de convergir amb les economies més competitives d'Europa, però només a condició que els recursos procedents del “dividend fiscal” s'apliquin a fer les inversions necessàries, en capital físic, humà i tecnològic, que el país necessita. Que s'aprofiti o no aquesta oportunitat dependrà en gran part de la qualitat del marc institucional que emergeixi amb el nou estat.

Catalunya –com Espanya– s'ha de poder dotar dels instruments polítics i institucionals que li permetin alliberar tot el potencial de la seva economia productiva. El repte que des de Catalunya es planteja a Espanya és el d'un canvi de model institucional i econòmic profund. Si Espanya assumeix el repte, les interdependències entre els dos territoris poden arribar a ser més fructíferes que en l'actualitat, en tant que desitjades i positives per a les dues parts. Assumint aquest repte l'economia espanyola es transformaria també profundament, cap a un nou model on l'estat passi a ser un instrument més eficient per facilitar la creació de valor, i no només per influir en la seva distribució.

L'Estat propi no representa uns beneficis assegurats als que es poden contraposar uns costos inevitables. El que ofereix l'Estat propi és la responsabilitat com a país d'afrontar els riscos i aprofitar les oportunitats en un entorn incert, reconeixent com a propis els èxits i els fracassos col·lectius. Assumir aquesta responsabilitat té un valor, però és un valor subjectiu, vinculat a la consciència de formar part d'una realitat social concreta amb voluntat de projecció política, no el resultat d'una anàlisi cost-benefici.

La funció natural de les anàlisis d'impacte és acotar els riscos i les incerteses associades al projecte, amb informació i amb transparència. Aportant arguments fonamentats i contrastables que puguin ser validats o rebutjats en el debat públic. En particular, les anàlisis que provenen d'institucions plurals i de prestigi poden contribuir a clarificar els escenaris, facilitant que les estratègies empresarials i les decisions d'inversió es vagin produint amb la màxima fluïdesa possible, sense interferir ni ser interferides excessivament pels processos polítics.

Per altra banda, és inevitable que la qüestió econòmica s'utilitzi –legítimament– amb l'objectiu de sumar o restar voluntats als diferents projectes polítics. Reconeixent aquesta realitat, el document tracta de situar els factors econòmics en el seu context, evitant plantejar-los en forma d'arguments inapel·lables, en favor o en contra de la independència.